

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného M. V., pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2011 v Bratislave o sťažnosti obvineného M. V. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, zo 6. septembra 2011, sp. zn. Tp 20/2011, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného M. V. **s a z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením zo 6. septembra 2011, sp. zn. Tp 20/2011, jednak pod bodom I/ podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť obvineného M. V. o prepustenie z väzby na slobodu a jednak pod bodom II/ podľa § 76 ods. 3 Tr. por. predĺžil väzbu obvineného M. V. do 1. marca 2012.

Proti obidvom výrokom tohto uznesenia v zákonom stanovenej lehote podal obvinený M. V. sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu.

V rámci odôvodnenia obvinený M. V. argumentoval tým, že z listinných dôkazov, ktoré predložil sudcovi pre prípravné konanie, vyplýva, že vo všetkých obchodných spoločnostiach sa uskutočnilo valné zhromaždenie, ktorých účelom bola zmena v osobe konateľa, v dôsledku čoho podľa jeho názoru pominula reálna obava z pokračovania v trestnej činnosti.

V ďalšej časti odôvodnenia obvinený M. V. opätovne poprel spáchanie akejkoľvek trestnej činnosti. Uviedol, že žiadny právny predpis fyzickej osobe nezakazuje, aby bola vlastníkom viacerých obchodných spoločností. V rokoch 2008 – 2010 vlastnil 50 obchodných spoločností, avšak všetky boli založené a vykonávali svoju činnosť reálne a v súlade s platnými právnymi predpismi. Tieto spoločnosti reálne zamestnávali ľudí (650 zamestnancov, ktorí poberali mzdy, boli za nich platené zdravotné a sociálne odvody, dane), vlastnili rôzne nehnuteľnosti a prenajímali obchodné priestory, čo je overiteľné v príslušnom katastri nehnuteľností.

Nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty bol podľa jeho tvrdenia obchodným spoločnostiam vyplatený vždy až po skončení daňovej kontroly príslušným rozhodnutím daňového úradu.

Žiadal preto, aby odvolací (správne má byť nadriadený) súd postupom podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a podľa § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a § 79 ods. 3 Tr. por. prepustil ho z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť obvineného M. V. nie je dôvodná.

V prvom rade treba uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto veci už dvakrát rozhodoval, a to jednak uznesením z 11. marca 2011, sp. zn. 4 Tost 6/2011, ktorým podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 3. marca 2011, sp. zn. Tp 20/2011, v celom rozsahu a sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 72 ods. 2 Tr. por. obvineného M. V. vzal do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ktorá začala plynúť dňom 1. marca 2011 o 05.30 hod. s tým, že obvinený ju bude vykonávať v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprijal písomný sľub obvineného M. V. a podľa § 81 ods. 1 Tr. por. ani obvineným M. V. ponúknutú peňažnú záruku vo výške 50 000 eur, pričom sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podľa § 193 ods. 1 písm.

c/ Tr. por. zamietol a jednak uznesením z 9. augusta 2011, sp. zn. 4 Tost 24/2011, ktorým podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol sťažnosť obvineného M. V. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 26. júla 2011, sp. zn. Tp 20/2011.

Úvodom treba hneď povedať, že závery týchto uznesení sú v podstate naďalej aktuálne a preto senát 5 T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v celom rozsahu na ne odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po postupe nariadenom vyššie citovaným ustanovením z predloženého spisového materiálu zistil, že trestné stíhanie vo veci bolo začaté uzneseniami vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii – Východ v Košiciach z 22. októbra 2010, ČVS: PPZ- 152/BPK-V-2010, a z 25. januára 2011, ČVS: PPZ-152/BPK-V-2010, v oboch prípadoch pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. Obvinenému M. V. bolo uznesením vyšetrovateľa z 1. marca 2011 pod ČVS: PPZ-152/BPK-V-2010 vznesené obvinenie pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., na skutkovom základe, ako je to uvedené v citovanom uznesení vyšetrovateľa, čo bolo obvinenému a jeho obhajcom oznámené 1. marca 2011. Ďalšími uzneseniami vyšetrovateľa v tejto veci z 18. apríla 2011 a 27. júna 2011 bolo obvinenému M. V. rozšírené obvinenie za ďalšie čiastkové útoky kvalifikované ako zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a súčasne vznesené obvinenie aj za zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a rovnako tak tiež rozšírené obvinenie za ďalšie čiastkové útoky zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

V posudzovanej veci treba súhlasiť s názorom sudcu pre prípravné konanie, že dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u obvineného M. V. naďalej trvá. Od ostatného rozhodovania o väzbe obvineného najvyšším súdom nedošlo na jeho strane k žiadnym podstatným zmenám. Najvyšší súd pripomína, že väzbu je potrebné chápať ako zaisťovací inštitút, slúžiaci k tomu, aby sa dosiahol účel trestného konania. Preto je prirodzené, že rozhodovanie o väzbe je vedené vždy v rovine pravdepodobnosti (a nie istoty) ohľadne následkov, ktoré môžu nastať, ak nebude obvinený držaný vo väzbe, za súčasného zistenia, že doposiaľ získané skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré

sa vedie trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky stíhaného trestného činu a existuje dôvodné podozrenie, že daný trestný čin spáchal práve obvinený. Trestné stíhanie obvineného M. V. je v počiatočnom štádiu, pričom vo veci je potrebné vykonať celý rad ďalších dôkazov. Napriek tomu doposiaľ získané dôkazy nasvedčujú tomu, že obvinený M. V. je dôvodne podozrivý zo spáchania závažnej trestnej činnosti, ktorú mal spáchať v priebehu dlhšieho časového obdobia viacerými čiastkovými útokmi, a to napriek tomu, že za rovnakú trestnú činnosť bola na neho už podaná obžaloba na Krajskom súde v Košiciach (sp. zn. 4 T 7/2005), o ktorej zhodou okolností v odvolacom konaní konal a rozhodoval práve senát 5 T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V tomto smere treba potom iba dodať, že vyššie uvedené podozrenie nerozptýlili ani dôkazy zadovážené už počas výkonu väzby obvineného M. V. Práve naopak, najmä zadovážené listinné dôkazy, len zvyrazňujú dôvodnosť jeho trestného stíhania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej považuje za potrebné okrem iného uviesť, že Trestný poriadok nikde nedefinuje pojem „konkrétne skutočnosti“. Pre obsah tohto pojmu nemôžu byť stanovené ani žiadne nemenné kritériá. Vždy je potrebné vychádzať z konkrétnej veci, osoby obvineného, jeho osobných pomerov. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti vyplývajú práve z povahy a charakteru trestnej činnosti, ktorá mala byť páchaná plánovite a organizovane po dobu dvoch rokov a mali z nej plynúť vysoké finančné zisky, a to napriek už vedenému trestnému stíhaniu pre rovnakú trestnú činnosť.

Na tomto závere nič nemôže zmeniť ani tá skutočnosť, že z iniciatívy obvineného M. V. došlo k zmene v osobe konateľa v 68 obchodných spoločnostiach, keď na valných zhromaždeniach konaných v termíne od 11. júla do 13. júla 2011 bola ako konateľ osoba obvineného M. V. vymenená za D. B. a L. V. **Práve naopak pri uvedenej formálnej zmene osoby konateľa bol použitý v podstate rovnaký modus operandi ako pri skutkoch, pre ktoré je obvinený M. V. trestne stíhaný.**

Čo sa týka výroku napadnutého uznesenia o predĺžení lehoty trvania väzby u obvineného M. V. Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že boli splnené všetky formálne podmienky uvedené v § 76 ods. 2 Tr. por. na to, aby sudca pre prípravné konanie mohol o tomto návrhu konať a rozhodnúť. Rovnako tak boli splnené všetky materiálne podmienky uvedené v § 76 ods. 3 Tr. por. na predĺženie lehoty trvania väzby do 1. marca 2012, ktorú lehotu vzhľadom na povahu úkonov, ktoré vo veci je potrebné ešte

vykonať (najmä znalecké dokazovanie), možno považovať za primeranú, keďže dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. naďalej trvá a vzhľadom na obťažnosť veci (obvinený je stíhaný pre závažnú úmyselnú trestnú činnosť, ktorej sa mal dopustiť v dlhšom časovom úseku viacerými skutkami, pričom vyšetrovací spis t. č. má viac ako 11 zväzkov a okolo 5 000 strán) nebolo možné skončiť trestné stíhanie v základnej lehote trvania väzby, pričom prepustením obvineného M. V. na slobodu hrozí, že by sa jeho pokračovaním v trestnej činnosti zmaril, resp. podstatne sťažil účel trestného konania.

Čo sa týka žiadosti o väzbu je síce pravdou, že obvinený M. V. túto podal ešte pred uplynutím 30 – dňovej lehoty od právoplatnosti ostatného rozhodnutia o väzbe, ale Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadol k tomu, že obvinený v nej uviedol iné dôvody, a to dôvod týkajúci sa zmeny osoby konateľa v jeho obchodných spoločnostiach.

Rovnako neušlo pozornosti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, že obvinenému M. V. bola predĺžená väzba, pričom správne mala byť predĺžená lehota väzby. Išlo však len o formálne pochybenie, na ktoré postačovalo upozorniť v odôvodnení tohto rozhodnutia.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť obvineného M. V. proti obidvom výrokom napadnutého uznesenia ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Záverom Najvyšší súd Slovenskej republiky k procesnému postupu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, (ďalej len sudca pre prípravné konanie), považuje za potrebné uviesť nasledovné:

Sudca pre prípravné konanie potom, čo obvineného M. V. k návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len špeciálneho prokurátora) na predĺženie lehoty väzby vypočul, v zápisnici o výsluchu zapísal v plnom znení napadnuté uznesenie, jeho odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku spolu s vyjadreniami procesných strán, pričom bez toho, aby toto uznesenie vypracoval, predložil vec na rozhodnutie nadriadenému súdu o podanej sťažnosti obvineným M. V. odvolávajúc sa na ustanovenie § 178 ods. 2 Tr. por. ako

aj na rovnako uplatnený procesný postup v trestnej obvinenej A. P., ktorá bola na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedená pod sp. zn. 2 Tost 27/2011.

Podľa § 178 ods. 1 Tr. por. netreba vyhotovovať uznesenia, ktorými sa upravuje priebeh konania alebo spôsob vykonania dôkazov alebo ktorými sa nariaďuje alebo pripravuje hlavné pojednávanie alebo zasadnutie súdu.

Podľa § 178 ods. 2 Tr. por. rovnako netreba vyhotovovať uznesenia, ktoré sú zapísané v plnom znení v zápisnici o úkone okrem prípadu, ak by bolo treba rovnopis takého uznesenia doručovať niektorej osobe. Ak sa má v takom prípade doručiť iba prokurátorovi, možno mu doručiť rovnopis zápisnice.

V odseku 2 má zákon na mysli uznesenia, ktoré síce nespĺňajú podmienky v odseku 1, ale **ich vyhotovovanie by bolo napriek tomu formálne**. Aby nemuseli byť vyhotovované, je potrebné splnenie (zároveň) dvoch podmienok, a to jednak zapísanie plného znenia v zápisnici a okrem toho neexistencia povinností doručovať také uznesenie niektorej z oprávnených osôb. Pritom pokiaľ prichádza do úvahy odôvodnenie uznesenia, prináleží k plnému zneniu v zápisnici tiež jeho (stručné) odôvodnenie.

V tomto smere senát 5 T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dospel k záveru, že uznesenie, ktorým sudca pre prípravné konanie predĺžil obvinenému lehotu väzby, je potrebné vždy písomne vyhotoviť a doručiť procesným stranám, pričom v tomto prípade nie je možné uplatniť procesný postup podľa § 178 ods. 2 Tr. por.

Napokon pre takýto výklad (a contrario) svedčí aj znenie ustanovenia § 72 ods. 3 Tr. por.

Podľa § 72 ods. 3 Tr. por. ak v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie nevyhoví návrhu prokurátora vziať obvineného do väzby, rozhodne o nevzatí do väzby uznesením, ktoré v plnom znení s odôvodnením a poučením uvedie v zápisnici o úkone; to platí aj pre rozhodnutie o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhoduje podľa § 76 ods. 3 alebo 4.

Z týchto dôvodov potom Najvyšší súd Slovenskej republiky trestnú vec obvineného M. V. pôvodne vedenú pod sp. zn. 5 Tost 28/2011 vrátil sudcovi pre prípravné konanie ako predčasne predloženú s tým, že vo veci je potrebné písomne vyhotoviť napadnuté uznesenie a doručiť ho procesným stranám.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. septembra 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková